

Sygn. akt IV CSK 52/18

POSTANOWIENIE

Dnia 19 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczak

w sprawie z powództwa P.R.
przeciwko Skarbowi Państwa - Aresztowi Śledczemu [...]
w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 czerwca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 4 sierpnia 2017 r., sygn. akt I Ca [...]/17,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego;**
- 3. oddala wniosek adwokata J.B. o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powód P.R. wskazał, że rozpoznanie sprawy pozwoli na sprecyzowanie odpowiedzialności organów władzy stosujących wobec obywateli prawem przewidziany przymus, a w szczególności na bardziej precyzyjne ustalenie kryteriów odpowiedzialności organów państwa. W ocenie skarżącego, koniecznym jest ustalenie granic ochrony obywatela przed szkodami, jakie mogą wynikać w związku ze stosowaniem przymusu.

Sformułowany w ten sposób wniosek nie nawiązywał wprost do żadnej z przyczyn kasacyjnych określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., ani też nie pozwalał na stwierdzenie ich istnienia. W jego treści, składającej się z trzech ogólnikowych zdań, w których nie powołano się na żaden konkretny przepis prawa, nie wykazano w szczególności istnienia istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., ani też oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). W pierwszym przypadku, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, konieczne jest sformułowanie określonego problemu prawnego i uzasadnienie, że ma on znaczenie dla rozwoju prawa lub precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych,

powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Niezbędne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.). Oczywista zasadność skargi kasacyjnej wymaga natomiast uargumentowania, że zaskarżone orzeczenie jest ewidentnie błędne w sposób widoczny *prima vista* dla każdego przeciętnego prawnika (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000, V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

W złożonym w skardze wniosku nie podjęto nawet próby wykazania tak rozumianych przyczyn kasacyjnych. Podkreślić należało przy tym, że wymagania prawne stawiane wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania harmonizują z obowiązującym w postępowaniu przed Sądem Najwyższym przymusem adwokacko-radcowskim (art. 87¹ k.p.c.), który ma stanowić gwarancję profesjonalizmu i fachowości sporządzanych środków zaskarżenia. Konsekwentnie, nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie przyczyn kasacyjnych w treści skargi kasacyjnej, jeżeli strona skarżąca nie ujawniła ich we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, niepubl., i z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w związku z art. 102, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w związku ze sporządzeniem skargi kasacyjnej podlegał oddaleniu, albowiem, jak wynikało z materiału sprawy, w postępowaniu kasacyjnym pełnomocnik skarżącego działał

na podstawie pełnomocnictwa procesowego udzielonego przez powoda, nie zaś na podstawie postanowienia sądu.

aj

ał